

14 aprilie 2016

Dj-8 nr. 157

AVIZ

la proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(nr.105 din 15.03.2016)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, prin prisma prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996 și a prevederilor Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001 și, reieșind din analiza efectuată, relatăm următoarele.

I. Constatări generale:

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputatul în Parlament, Sergiu Sîrbu, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și prevederilor art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare abrogarea capitolului IV al Legii nr.269-XIII din 9 noiembrie 1994 cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova, modificarea și completarea unor norme cuprinse în Legea nr.273-XIII din 9 noiembrie 1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, Legea nr. 270-XVI din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, precum și din Legea nr.200 din 16 iulie 2010 cu privire la regimul străinilor în Republica Moldova în partea ce ține de restricționarea eliberării actelor de identitate în cazurile în care solicitantului i se suspendă exercitarea dreptului la libera circulație în străinătate. Totodată, autorul propune completarea cazurilor în care actele de identitate se consideră nevalabile, reglementarea cazurilor de ridicare a actelor de identitate de autorități, precum și restituirea acestora titularilor după anulare în cazul solicitării altui document în schimb. Scopul modificărilor și completărilor propuse, potrivit notei informative, este ajustarea cadrului legal național la relațiile sociale, precum și eliminarea lacunelor atestate și al unui vid juridic depistat în legislație.

3. Potrivit art.58 din Regulamentul Parlamentului, *proiectele de acte legislative și propunerile legislative înaintate de deputați se remit Guvernului spre avizare*. În acest sens, considerăm necesară prezentarea, adițional proiectului de lege a avizului Guvernului.

Concomitent, atenționăm asupra lipsei informațiilor privind respectarea normelor art.22 din Legea nr.780/2001, care prevăd efectuarea expertizelor: *juridică, anticorupție, economică, financiară și de alt gen*.

II. Observații de conținut și de tehnică legislativă:

1. **Art. I din proiect** exclude capitolul IV al Legii nr.269-XIII din 9 noiembrie 1994 cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova. Ca rezultat, legea nominalizată va conține 3 capitole în care se redau dispoziții generale, cererile de ieșire și intrare în Republica Moldova, precum și statutul juridic al persoanelor care ies și care intră în Republica Moldova, prevederi care pot fi cuprinse în Legea nr.273-XIII din 9 noiembrie 1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte întrucât se referă la procedura de eliberare a actelor de identitate, respectiv în Legea nr.200 din 16 iulie 2010 cu privire la regimul străinilor în Republica Moldova în partea ce ține de statutul juridic al persoanelor care ies și care intră în Republica Moldova, iar Legea nr.296-XIII din 9 noiembrie 1994 cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova ar trebui să fie abrogată în întregime.

2. La art.II din proiectul legii:

La pct.1, prevederea propusă pentru **alin.(5) al art.4 din Legea nr.273/1994** se regăsește în redacția art.6 alin.(3) al legii în cauză, articol ce se propune a fi modificat. În acest sens, amintim că, la 1 decembrie 2005 Parlamentul a adoptat Legea nr.309 prin care a fost instituit dreptul cetățenilor Republicii Moldova de a deține două pașapoarte valabile, cu condiția ca datele titularului din acestea să fie identice. Posibilitatea eliberării a două pașapoarte valabile cetățenilor Republicii Moldova era condiționată, potrivit notei informative anexate la proiect, de faptul că, o mare parte a cetățenilor (businessmani, sportivi, artiști, șoferi de cursă lungă etc.) pleacă peste hotarele țării în interese de serviciu, fapt ce este legat de un proces îndelungat de deschidere a vizelor de intrare la ambasadele statelor respective. Așteptând pașaportul de la ambasade aceste categorii de cetățeni nu puteau efectua deplasări în statele unde nu este necesară viza de intrare.

Important este că, prin Regulamentul nr.259 din 3 aprilie 2014 al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 539/2001 al Consiliului a fost abolită obligația deținerii unei vize pentru călătoriile de scurtă durată pentru cetățenii Republicii Moldova posesori ai pașaportului biometric în spațiul Schengen. În același timp, amintim că, începând cu 1 ianuarie 2011, Republica Moldova eliberează în exclusivitate **doar pașapoarte cu date biometrice**. Prin urmare, toți cetățenii Republicii Moldova, deținători de pașapoarte biometrice pot călători fără viză pe teritoriul UE. În legătură cu aceasta, considerăm că, importanța deținerii concomitent a două pașapoarte valabile este diminuată.

3. Într-o succesiune logică a ideilor din cuprinsul art.4 al Legii nr.273/1994, considerăm că textele propuse pentru alin.(6)–(9) ar trebui să fie cuprinse după alin.(1³) al acestui articol, iar norma propusă la alin.(5) propunem a fi inserată la finalul articolului. Pe cale de consecință, alineatele urmează a fi renumerotate.

4. La examinarea cazurilor în care solicitantul i se suspendă dreptul la liberă circulație, propuse în proiect la **alin.(7) al art.4 al Legii nr.273/1994**, necesită a fi evocate și prevederile art.191 alin.(3) pct.1) și 8) al Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr.122-XV din 14.03.2003, în temeiul căruia, liberarea provizorie sub control judiciar este însoțită de una sau mai multe din următoarele

obligații printre care, să nu părăsească localitatea unde își are domiciliul decât în condițiile stabilite de către judecătorul de instrucție sau, după caz, de către instanță, precum și să predea pașaportul judecătorului de instrucție sau instanței de judecată. Tot în acest sens, potrivit art.192 alin.(3) din Codul de procedură penală, respectiv obligații pot fi aplicate și față de persoana liberată provizoriu pe cauciune. Prin urmare, considerăm oportună analizarea suplimentară a cazurilor de restricționare a eliberării pașaportului sau documentului de călătorie, cu operarea completărilor necesare reieșind din normele invocate supra.

5. Potrivit art. 63 alin. (4) din Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443-XV din 24.12.2004, *încheierea instanței de judecată prin care se dispune aplicarea interdicției de a părăsi țara se trimite spre executare Poliției de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne.* Prin urmare, **la pct.1 art.4 alin.(7) lit.e) din proiect**, întru respectarea unei terminologii uniforme, constatăm necesitatea substituirii sintagmei „**hotărîrii instanței de judecată**” cu textul „**încheierii instanței de judecată**”.

6. Norma de la **pct.2 art.5 lit.f)** din proiect, necesită a fi redactată, întrucît exprimarea în care este expusă este una tautologică.

7. **La pct.3 din proiect** este propusă o nouă redacție a prevederilor alin.(1) art.6 al Legii nr.273/1994. Prin propunerea dată se instituie o neclaritate în ceea ce privește „și în alte cazuri expres prevăzute de lege”. Considerăm necesar evitarea utilizării sintagmelor de acest gen, deoarece acestea nu sunt proprii limbajului normativ, fiind necesar redactarea prevederilor cu un asemenea conținut. În caz contrar, acestea vor institui norme contradictorii care, la aplicare, ar putea fi interpretate și aplicate într-un mod discreționar. Prin urmare propunem autorului să indice expres la ce prevederi din cuprinsul legii s-a referit atunci cînd a făcut o astfel de trimitere.

Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru **art. III din proiect**. Pentru o exprimare adecvată stilului normativ, este necesară menționarea dispozițiilor unde sînt prevăzute restricțiile respective.

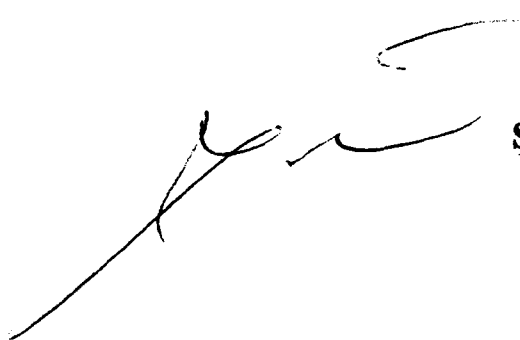
8. Textul introductiv al art.IV din proiect necesită a fi conformat regulilor tehnicii legislative și practicii de elaborare a actelor legislative. Prin urmare, propunem următoarea redacție pentru textul introductiv al art.IV:

„**Art.IV** – La articolul 12 din Legea nr.200 din 16 iulie 2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.179-181, art.610) alineatul (2) va avea următorul cuprins:”

9. Ca remarcă generală, reținem că, dispozițiile propuse pentru art.12 alin.(1) la Articolul IV din proiect reiterează prevederile propuse pentru art.4 alin.(7) a Legii nr.273/1994, în partea ce ține de restrîngerea dreptului la libera circulație în străinătate. Mai mult, potrivit prevederilor art.18 alin. (3) al Legii nr. 780/2001 privind actele legislative, care stipulează că *în cazul în care proiectul de act legislativ cuprinde prevederi din legislația în vigoare, acestea nu se reproduc, dar se face trimitere la ele.* Astfel, pentru sublinierea unor conexiuni legislative propunem utilizarea unei norme de trimitere.

10. În conformitate cu art.32 alin.(4) al Legii nr.780/2001, în cazul unei legi de modificare și completare a mai multor acte legislative, fiecărui act i se consacră un articol, numerotat cu cifre romane. Articolele se numerează continuu de la începutul și până la sfârșitul actului normativ. În acest sens, semnalăm o numerotare eronată a articolelor proiectului de lege, **Articolul IV** fiind numerotat de două ori. Astfel, al doilea text marcat ca „Articolul IV” necesită a fi substituit cu sintagma „Articolul V”.

În concluzie, evocăm faptul că, textul proiectului de lege urmează a fi redactat, luându-se în considerare propunerile expuse mai sus. Referitor la oportunitatea adoptării proiectului legii, menționăm că aceasta ține nemijlocit de atribuțiile Parlamentului.

**Șef Direcție generală
Ion CREANGĂ**

ex. O.Bostan
tel. 268-261